

Handelingsprotocol (seksueel) grensoverschrijdend gedrag door Eerstelijnspsycholoog (ELP) conventie FOD naar cliënten

November 2023

Netwerken Ligant, Noolim en Reling

Situering

In deze tekst wordt een referentiekader geschetst ten aanzien van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag dat uitgaat van een geconventioneerde klinisch psycholoog (KP) of orthopedagoog (KO) verbonden aan het netwerk Reling, Noolim en Ligant binnen de conventie ELPZ van de FOD-volksgezondheid en een cliënt.

Zowel het preventie luik als het handelingsprotocol en de procedure bij grensoverschrijdend gedrag worden toegelicht.

Het **leidende principe** doorheen heel het proces en procedure is er één van zorgvuldig handelen en communiceren. In alle omstandigheden dienen de melder en de betrokken KP/KO met het nodige respect behandeld te worden en dient er gehandeld te worden op een correcte, zorgvuldige manier. Het is ook belangrijk dat er op correcte manier gecommuniceerd wordt. Hierbij is het onder andere belangrijk dat de juiste informatie op het juiste moment en via het juiste kanaal verloopt met respect voor de privacy van zowel de cliënt als de betrokken geconventioneerde KP/KO.

1. Preventiebeleid

Grensoverschrijdend gedrag wordt bespreekbaar aan de hand van deze tekst en handelingsprotocol.

De deontologische code past binnen een respectvolle omgang met cliënten, zoals beschreven in de deontologische beroepscode: www.compsy.be

Elke ELP beschikt over nuttige informatie en het handelingsprotocol, dat terug te vinden is op www.ggzlimburg.be.

2. Interne procedure bij melding van klachten

Binnen de netwerken Reling, Noolim en Ligant is een interne meldpersoon aangesteld waarbij een melder, maar ook anderen die ongerust zijn of klachten ontvangen m.b.t. handelingen of geruchten over een geconventioneerde KP/KO, met hun klacht terecht kunnen.

De rol van de meldpersoon bestaat er in op een onafhankelijke manier het proces op te starten, op te volgen en te bewaken.

De meldpersoon is gebonden aan het wetgevend kader m.b.t. het beroepsgeheim en het daaraan gekoppeld spreekrecht.

De meldpersoon is gekend door alle cliënten via de website www.ggzlimburg.be. De contactgegevens en de manier hoe de meldpersoon te bereiken zijn hier terug te vinden.

3. Handelingsprotocol

Het handelingsprotocol is een aan elke situatie aan te passen stappenplan. Het omschrijft de stappen die gezet kunnen worden wanneer er een vermoeden, een klacht of vaststelling is van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag. Het biedt een duidelijk kader en een houvast.

Een handelingsprotocol is geen vaststaand scenario: beslissingen hangen af van de ernst en de aard van de situatie en worden gemaakt in discreet overleg met collega's of verantwoordelijken.

FASE 1 MELDING VAN VERMOEDEN OF KLACHT

De melder richt zich tot de meldpersoon.

Wanneer de melder zich richt tot de externe ombudsdienst of een interne medewerker, volgen deze de procedure zoals hieronder beschreven.

FASE 2 EERSTE OPDRACHT VAN DE MELDPERSOON

De meldpersoon heeft als eerste opdracht de melding helder te krijgen en doet een inschatting over de aard, de omstandigheden en de ernst van de feiten. Hiervoor verheldert hij de melding waarbij een gesprek met de melder één van de mogelijke acties is.

De meldpersoon verwittigt de netwerkcoördinator van het netwerk waarbij de KP/KO is aangesloten en de lokale coördinator GG van de eerstelijnszone waarin de KP/KO werkt.

De meldpersoon informeert de melder of iemand anders namens de melder over de stappen die ondernomen worden.

De meldpersoon, de netwerkcoördinator en de lokale coördinator GG starten in overleg en afstemming de procedure op.

FASE 3 OPVOLGING EN ADVIES

De netwerkcoördinator, de voorzitter van de stuurgroep ELP, de B4 contractant van het netwerk en de lokale coördinator GG vormen een werkgroep.

De netwerkcoördinator en lokale coördinator GG nodigen de KP/KO uit voor een gesprek en geven de kans tot wederwoord rond de klacht. Dit vanuit een basishouding van onbevooroordeeld luisteren. Wanneer er een duidelijk bewijs is van grens overschrijdend gedrag, aangebracht door de melder of iemand anders namens de melder, wordt de KP/KO hiervan op de hoogte gebracht en wordt dit transparant opgenomen in het gesprek.

Enkel informatie waarvoor de melder zijn toestemming heeft gegeven, kan meegedeeld worden.

Informatie waarvoor de melder geen toestemming geeft om met betrokken KP/KO te bespreken, mag niet meegenomen worden in de beslissing over de feiten gezien de KP/KO niet in de mogelijkheid was zich hierop te verdedigen.

De netwerkcoördinator maakt een verslag op van dit gesprek met toevoeging van de eventuele bewijslast.

De werkgroep overlegt en formuleert verder stappen naar de aangeklaagde KP/KO en de melder. Hierbij kan naargelang de kwestie beroep gedaan worden op derden (intern of extern) en kunnen tussenstappen nodig zijn.

FASE 4 AFHANDELING

➤ Naar de KP/KO

De werkgroep neemt uiteindelijk een beslissing rond de samenwerking met de KP/KO en beslist indien nodig, welke maatregelen er genomen worden.

De beslissing van de werkgroep wordt per casus overwogen en wordt steeds genomen op basis van de ernst van de feiten.

- Als er geen aanwijzingen zijn voor (seksueel) grensoverschrijdend gedrag, wordt de samenwerking met de KP/KO voortgezet en wordt de melder daarvan op de hoogte gesteld. Het is van groot belang de KP/KO hierin degelijk te begeleiden en op te vangen. De werkgroep geeft advies over welke herstelgerichte maatregelen er kunnen genomen worden naar de KP/KO.
- Bij twijfel over (seksueel) grensoverschrijdend gedrag volgt een onmiddellijke schorsing op casusniveau en/of op vindplaats en/of van de samenwerking. Bij meldingen door minderjarigen of hun context tonen we hierbij extra alertheid. Er gebeurt een melding bij de tuchtcommissie van psychologencommissie (KP) of bij federale toezicht commissie klinisch orthopedagogen (KO)
- Bij aanwijzingen voor (seksueel) grensoverschrijdend gedrag in combinatie met ontkenning van de feiten door de KP/KO volgt een melding bij de politie en een onmiddellijke schorsing van de samenwerking
- Bij aanwijzingen voor (seksueel) grensoverschrijdend gedrag in combinatie met erkenning van de feiten door de KP/KO volgt een onmiddellijke schorsing van de samenwerking en klachtneerlegging bij de psychologencommissie (KP) of bij de federale toezicht commissie klinisch orthopedagogen (KO)

De KP/KO wordt in een persoonlijk gesprek op de hoogte gebracht van de beslissing met schriftelijke argumentatie.

De KP/KO krijgt de mogelijkheid om de beslissing met argumentatie te betwisten en dit via een aangetekend schrijven aan de B4 contractant van het netwerk binnen de 10 dagen na ontvangst van de beslissing met argumentatie.

➤ Naar de melder

De werkgroep geeft advies over de mogelijke herstelgerichte maatregelen die er kunnen genomen worden naar de melder.

De meldpersoon brengt de melder op de hoogte van de beslissing vanuit de werkgroep en de mogelijkheid om een klacht van grensoverschrijdend gedrag neer te leggen bij de politie of psychologencommissie (KP) of Federale toezicht commissie klinisch orthopedagogen (KO).

FASE 5 **EVALUATIE**

Kort na het afronden van de casus evalueert de werkgroep de procedure en wordt deze indien nodig aangepast.

FASE 6 **DOSSIER**

De meldpersoon verzamelt de verslaggeving en maakt een chronologisch dossier. Het dossier wordt aan de B4 contractant van het netwerk bezorgd in een individuele mailbox.